

వైకుంఠాదిషు లోకేషు చతుర్దశసు వై తథా
బ్రహ్మాండాంతర్భహిశ్చాపి సర్వహృత్కమలేష్వపి ||--2-51

वैकुंठादिषु लोकेषु चतुर्दशसु वै तथा
ब्रह्माण्डांतर्बहिश्चापि सर्वहृत्कमलेष्वपि ||--2-51

vaikumThAdishu lOkEshu caturdaSasu vai tathA

brahmANDAmTarbahiScApi sarvahR^itkamalEshvapi--2-51

The Goddess *lakshmi* is thinking “I will stay along with My Lord *SrInivAsa* in the *vaikumThAdi trilOkAs* (*SvEta dvIpam*, *anamtAsana*, and *vaikumTham* , the best places of ultimate of destiny for the liberated souls), in the fourteen other *lOkAs* and in the entire universe as well as in the hearts of all the beings.”

సంసితో భగవాన్యత్ర వసేహమ్ తత్ర తత్ర హి
క్రీడోపనమభూన్మందవాయుగంధాదిరంజితమ్ ||--2-52

संस्थितो भगवान्यत्र वसेहम् तत्र तत्र हि

क्रीडावनमभून्मंदवायुगंधादिरंजितम् ||--2-52

samsthitO BagavAnyatra vasE@2ham tatra tatra hi

krIDAvanamaBUnmamдавAyugamdHAdiramjitam-2-52

Thus thinking *lakshmi* decided “ I will stay along with the Lord all the time in all the places wherever He resides”. Hence, She took the form of a captivating fragrant air, and fragrant smelling small petals, *kastUri* (an Indian scent like musk) and camphor-smelling as well as amorous gardens and romantic playgrounds”.

మలికాకేతకీజాతీచంపకాకుసుమాన్వితమ్
ఖర్జూరపనసద్రాక్షా కదలీనారికేఢకైః ||--2-53

बदरीमातुलुंगैश्च कपित्थैश्चूतदाडिमैः

జంబూజంబీరక్రముక ప్రముఖైః ఫలదాయకైః||--2-54

పారిజాతైః కల్పవృక్షైరత్యంత ఫలదాయకైః
శ్రీచందనేక్షుమందారైః సంకులమ్ మధుకాదిభిః ||--2-55

मल्लिकाकेतकीजातीचंपकाकुसुमान्वितम्
खर्जूरपनसद्राक्षा कदलीनारिकेलकैः ||--2-53

बदरीमातुलुंगैश्च कपित्थैश्चूतदाडिमैः

जंबूजंबीरक्रमुक प्रमुखैः फलदायकैः ||--2-54

पारिजातैः कल्पवृक्षैरत्यन्त फलदायकैः

श्रीचन्दनेक्षुमन्दारैः संकुलम् मधुकादिभिः ||--2-55

mallikAkEtakIjAtIcampakAkusumAnvitam

KarjUrapanasadrAkshA kadaLkELakai@h--2-53

badarImAtulumgaiSca kapitthaScUtadADimai@h

jambUjambIrakramuka pramuKai phaladAyakai@h--2-54

pArijAtai@h kalpavR^ikshairatyanta phaladAyakai@h

SrIcandanEkshumandarai@h samkulam madhukAdibhi@h--2-55

These three *SlOkAs* describe the amorous gardens and romantic playgrounds which are the forms of the Goddess *lakshmi* (i.e. popularly known as *vanalakshmi*) and these forms are: The most fragrant smellig flowers like jasmine, etc.; the trees with the sweetest and delicious fruits like dates, figs, mangoes, jack fruits, etc.; *parijAtam*, *kalpa vR^iksham*, *SrIcandanam* (sandal wood), etc., sugarcane, etc.

తస్మిన్ సరః స్వచ్ఛసీరమ్ స్వర్ణసోపానమండితమ్

నవరత్నాభకమలైః సువర్ణాభకుశేశయైః ||--2-56

పీతవర్జైరుత్పలైశ్చ రక్తనీలోత్పలాంచితమ్

మీనకచ్చపహంసాఢ్యమ్ మత్తషట్పదనాదితమ్ ||--2-57

तस्मिन् सरः स्वच्छनीरम् स्वर्णसोपानमण्डितम्

नवरत्नाभकमलैः सुवर्णाभकुशेशयैः ||--2-56

पीतवर्णैरुत्पलैश्च रक्तनीलोत्पलांचितम्

मीनकच्छपहंसाढ्यम् मत्तषट्पदनादितम् ||--2-57

tasmin sara@h svacCanIram svarNasOpAnamaNDitam

navaratnABakamalai@h suvarNABakuSESayai@h--2-56

pItavarNairutpalaiSca raktanIlOtpalAmcitam

mInakacCapahamsADhyam mattashaTpadanAditam--2-57

In that amorous gardens and romantic playgrounds, Goddess *lakshmi* took the form of a beautiful lakes with golden steps and pure water. In those lakes, She took the forms of yellow, blue and red lotus flowers with hundred to thousand petals. In those lakes, She also took the forms of fishes, tartoises, swans, and as honey sucking bees. The Lord takes rest in such places and hence, Lakshmi took those forms.

తత్ర రత్నమయమ్ క్రీడామణపమ్ చాభవద్రమా

దీప్యరత్నమయమ్ తేజఃపుంజపీఠమభూస్మదా||--2-58

तत्र रत्नमयम् क्रीडामण्डपम् चाभवद्रमा

दिव्यरत्नमयम् तेजःपुंजपीठमभून्मुदा ||--2-58

tatra ratnamayam krIDamaNDapam cABavadramA

divyaratnamayam tEja@hpumjapIThamaBUNmudA-2-58

In the center of those lakes, She took the form of diamond studded platform to play with the Lord and She took the form of golden seats in the lakes, the seating places for the Lord.

తత్ర త్వామర్చయన్త్యంబా షోడశైరుపచారకైః

పాయసాన్నమ్ వ్యంజనాది పంచభక్ష్యామృతాని చః ||--2-59

నూతనాని పవిత్రాణి నానారుచిఫలాని చ

ఆర్థ్యకాదీని మూలాని స్వాదూదమ్ స్వర్ణపాత్రకే ||--2-60

तत्र त्वामर्चयन्त्यंबा षोडशैरुपचारकैः

पायसान्नम् व्यंजनादि पंचभक्ष्यामृतानि चः ||--2-59

नूतनानि पवित्राणि नानारुचिफलानि च

आर्द्रकादीनि मूलानि स्वादूदम् स्वर्णपात्रके ||--2-60

tatra tvAmarcayantyambA shODaSairupacArakai@h

pAyasAnnam vyamjanAdi pamcaBakshyAmR^itAni --2-59

nUtAnAni pavitrANi nAnAruciphalAni ca

ArdrakAdIni mULAni svAdUdam svarNapAtrakE--2-60

The Mother of the *lOkAs*, *lakshmi*, worships the You the Lord, (seated in those diamond studded seats), in sixteen ways (*shODashOpacAra pUjAs*) and She offers You rice pudding (*pAyasam*), cooked rice, five types of curries, five types of snacks, five types of nectars, five types of roots like carrot, potatoes, etc. She also offers You the purest and fresh fruits like grapes, coconuts, bananas, mangoes, dates, etc. She also offers You ginger and other roots like peanuts, etc. and pure and delicious water in golden pots. She offers You all these and serves You even though You are always contented and happy. She offers You every thing, perhaps thinking “You are every thing and because of You every thing exists. Hence, I serve You and surrender every thing to You”.

నిత్యతృప్తాయార్పయన్తి పూర్ణకామాయ చాదరాత్
ఈరాంకసర్వసారాయ సర్వసారాత్మికా స్వయమ్ ||--2-61

नित्यतृप्तायार्पयन्ती पूर्णकामाय चादरात्
ईरांकसर्वसाराय सर्वसारात्मिका स्वयम् ||--2-61

nityatR^iptAyArpayantI pUrNakAmAya cAdarAt
IrAmkasarvasArAya sarvasArAtmikA svayam—2-61

You have *lakshmi*, the inseparable form of all the things (*sarva sampadas*) at Your heart, and have *vAyudEva* as a son in Your lap. You are the greatest and best person. You are a complete personality with contentment all the time with fully fulfilled desires. Yet, She is offering You all types of sweet delicious edible foods with devotion and sincerity to win Your Grace all the time.

అథాత్మానమ్ కల్పయన్తి డోలామంచమ్ మనోహరమ్
సువర్ణశృంగలాలంబమ్ సువిశాలమ్ సులక్షణమ్ ||--2-62

प्रवालपादसंयुक्तम् सुवज्रफलकैर्वृतम्
ఓతప్రోత్తైః స్వర్ణపద్మైః మాణిక్యస్తంభకావృతమ్ ||--2-63

अथात्मानम् कल्पयन्ती डोलामंचम् मनोहरम्
सुवर्णशृङ्खलालंबम् सुविशालम् सुलक्षणम् ||--2-62

प्रवालपादसंयुक्तम् सुवज्रफलकैर्वृतम्
ओतप्रोतैः स्वर्णपद्मैः माणिक्यस्तंबकावृतम् ||--2-63

जांबूनद वितानाढ्यम् मुक्तास्तंबकरंजितम्
athAtmAnam kalpayantI DolAmamcam manOharam
suvarNaSR^imKalAlambam suviSAlam sulakshaNa—2-62
pravAlapAdasamyuktam suvajraphalakairvR^itam
OtaprOtai@h svarNapaTTai@h mANikyastabakAvR^itam—2-63
jAmbUnada vitAnADhyam muktAstabakaramjitam

In order for the Lord to take rest after meals, *lakshmi* takes the form of a beautiful swing which has golden chains. That swing is awesome, pure, virtuous and huge one. It has studded foot steps with cross-stitched laces studded with all kinds of precious jades and stones. The swing has golden pillows studded with precious jades and stones. Because the Goddess *lakshmi* is all wealth, every form of Her is precious, awesome and studded with jades, diamonds and invaluable stones, especially, if these items are intended for serving the Lord.

It is mentioned in the scriptures that the *SvEta dvIpam*, *anamtAsana*, and *vaikumTham* are three residential places of the Lord and every item like His dresses, Crown, His armour, His arms (*SastrAs* and *astrAs*) the flowers, etc. are all the forms of *lakshmi*.

భూరూపాఽభూత్ స్వయమ్ శయ్యా శ్రీరూపా సోపబర్హణమ్ ||--2-64

దురాభూత్ పాదసేవార్థమ్ తాంబూలమ్ భోగసాధనమ్
సువర్ణదండవృజనమ్ వీద్యుదాభే సుచామరే ||--2-65

వైడూర్యస్తంభకచ్చత్రమ్ పాదుకే రత్నపీఠకే
సర్వరాజోపచారాణి రాజచిహ్నాని యాని చ ||--2-66

సర్వాణ్యభూద్రమాదేవీ దేవాయానంతేజసే
భోగ్యవస్తుస్వరూపేణ తవ సేవాఽభిలాషిణీ ||--2-67

మహానందాంబుధౌ మగ్నా రమతే సా రమా త్వయా
రమసే రమయైవ త్వమ్ వైకుంఠాదిషు ధామసు ||--2-68

భూరూపాఽభూత్ స్వయమ్ శయ్యా శ్రీరూపా సోపవర్హణమ్ ||-2-64

దుర్గాభూత్ పాదసేవార్థమ్ తాంబూలమ్ భోగసాధనమ్
సువర్ణదండవ్యజనమ్ విద్యుదాభే సుచామరే ||-2-65

వైడూర్యస్తవకచ్ఛత్రమ్ పాదుకే రత్నపీఠకే
సర్వరాజోపచారాణి రాజచిహ్నాని యాని చ ||-2-66

సర్వాణ్యభూద్రమాదేవీ దేవానాంతతేజసే
భోగ్యవస్తుస్వరూపేణ తవ సేవాఽభిలాషిణీ ||-2-67

మహానందాంబుధౌ మగ్నా రమతే సా రమా త్వయా
రమసే రమయేవ త్వమ్ వైకుంఠాదిషు ధామసు ||-2-68

BURUpA@2BUt svayam SayyA SrIrUpA sOpabarhaNam—2-64

durgaBUT pAdasEvArtham tAmbUlam BOgasAdhanam

suvarNadaNDavyajanam vidyudABE sucAmarE—2-65

vaiDURYastabakacCatram pAdukE ratnapIThakE

sarvarAjOpacArANi rAjacihnAni yAni ca—2-66

sarvANyaBudramAdEvI dEvAyAnantatEjasE

BOgyavastusvarUpENa tava sEvA@2BilAshiNI--2-67

mahAnandAmbudhau magnA ramatE sA ramA tvayA

ramasE ramayaiva tvam vaikumThAdishu dhAmasu—2-68

In such a swing, in order to please You, the mightiest and the prosperous Lord, the Goddess *lakshmi* takes: 1) the form of earth (*BUdEvi*) to serve You as the resting bed; 2) the form of *SrIrUpiNi* to serve You as a soothing pillow; 3) the form of *durgaAdEvi* to massage Your feet; 4) the form of fragrant powder, cloves, nutmeg, cardamom, etc. to serve You as chewing pawn; 5) takes the form of a lightning glowing-like fan with golden rod to provide You pleasant and soothing air; 6) takes the form of umbrella studded with precious stones, diamonds and jades; 7) takes the forms of diamond studded shoes. She takes the forms of all the luxurious items to treat You with royal pomp and glamour as You are the Lord of the Deities like *brahma*, etc. Thus the Goddess *lakshmi* serves You and plays with You in a romantic way.

ప్రత్యేకావరణస్థైశ్చ మూర్తిభిర్బ్రహ్మపూర్వకైః

త్రిదశైర్దశదిక్పాలైః సేవితః పరమాసనే ||-2-69

ప్రత్యేకావరణస్థైశ్చ మూర్తిభిర్బ్రహ్మపూర్వకైః

త్రిదశైర్దశదిక్పాలైః సేవితః పరమాసనే ||-2-69

pratyEkAvaraNasthaiSca mUrtiBirbrahmapUrvakai@h

tridaSairdaSadikpAlai@hsEvita@h paramAsanE -2-69

O Lord! You are existing in the special sheaths:

1) *lakshmi*, *kR^iddhOlka*, *mahOlka*, *vIrOlka*, *dyulka*, *sahasOlka* are forms of the *dEvatAs* assumed by You in the 1st sheath;

2) *vAmadEva*, *mAyA*, *samkarshaNa*, *jayA*, *pradyumna*, *kR^itI*, *aniruddha*, *SAmti*, *viSva*, *taijasa*, *prAj~na*, *turya* are the forms assumed by You in the 2nd sheath;

3) *kESava* and others are the forms assumed by You in the 3rd sheath;

4) *samkarshaNa* and others are the forms assumed by You in the 4th sheath;

5) fish and others are the forms assumed by You in the 5th sheath;

6) *anamta*, *brahma*, *vAyu*, *ISAna*, *garuDa*, *vAruNI*, *gAyatrI*, *BAaratI*, *girjA*, *sauvarNI* are the forms assumed by You in the 6th sheath;

7) *indra*, *ashTadikpAlakAs*, *anamta*, *brahma* are the forms assumed by You in the 7th sheath.

i.e, You are in every body. You are no other than every thing. If that is the case, You are the sole worshipper of Yourself. Hence, there is no difference between the worshipper and the one being worshipped.

శ్రీనివాస రమానాథ త్వన్నాభ్యుజ్జే చతుర్ముఖమ్

గిరీశమంతఃకరణే హ్యంగేష్యంద్రాదీదేవతాః ||--2-70

ఋష్యాదీంశ్చ యథావత్త్వమ్ సర్వజీవాంశ్చతుర్విధాన్
దృష్ట్వా తేష్వంతరావిశ్య బహిః స్థితాఽసి పాలకః||--2-71

శ్రీనివాస రమానాథ త్వన్నాభ్యంజే చతుర్ముఖమ్
గిరిశమంతఃకరణే హ్యంగేష్యంద్రాదిదేవతాః ||--2-70

ఋష్యాదీంశ్చ యథావత్త్వమ్ సర్వజీవాంశ్చతుర్విధాన్
దృష్ట్వా తేష్వంతరావిశ్య బహిః స్థితాఽసి పాలకః ||--2-71

*SrInivAsa ramAnAtha tvannAByabjE caturmuKam
girISamamta@hkaraNE hyamgEshvimdrAdidEvatA@h--2-71*

*R^ishyAdlmSca yathAvattvam sarvajIvAmScaturvidhAn
dR^ishTvA tEshvamtarAviSyA bahi@h sthitvA@2si pAlaka@h--2-72*

O laksmIpati, SrInivAsa! The Deity brahma resides in Your naval, the Deity rudra resides in Your soul, indra and other Deities are resident in all Your body parts. In an appropriate manner, the sages and four types of living beings are created by You. The four types of creation are: 1) born out of womb due to the mother and father like human beings; 2) born out of sweat like lice; 3) born out of eggs like birds, etc.; 4) born like plants, etc.

By existing in such living beings, as per their good or bad karmas, they are programmed by You to lead their lives. Thus, You are protecting them by Your existence within them as well as outside their surroundings.

అత్యంతభిన్నస్త్వైః సర్వైః పృథక్ జీవజడాత్మకైః

పారతన్త్ర్యాదిషోజ్యః సాత్తన్త్ర్యాదిగుణోర్జితః ||--2-72

అత్యంతభిన్నస్త్వైః సర్వైః పృథక్ జీవజడాత్మకైః

పారతన్త్ర్యాదిషోజ్యః సాత్తన్త్ర్యాదిగుణోర్జితః ||--2-72

*atyantaBinnastai@h sarvai@h pR^ithak jIvajaDAtmakai@h
pAratantryAdishOjGa@h svAtantryAdiguNORjita@h--2-72*

Even though, You are in every thing and various forms, You are uniquely different from every one of them. You are independent and not tied to any of those things. Your greatest virtue is total independence from every thing.

నిరపేక్షో నిత్యతృప్తః పూర్ణకామ స్త్వమార్ద్రహత్

సత్యకృత్ సత్యసంకల్పో మాబ్రహ్మేశేన్ద్రవందితః ||--2-73

నిరపేక్షో నిత్యతృప్తః పూర్ణకామ స్త్వమార్ద్రహత్

సత్యకృత్ సత్యసంకల్పో మాబ్రహ్మేశేన్ద్రవందితః ||--2-73

*nirapEkshO nityatR^ipta@h pUrNakAma stvamArdrahR^it
satyakR^it satyasamkalpO mAbrahmESEndravandita@h--2-73*

In the universe, the each one is dependent on some body or other and each one of them needs support from some body or other. Where as You do not have any desires and You do not need any body's support. You are always happy and content, Yet, You are compassionate and kind-hearted person. You create true and just (satya) world. You make true and just (satya) decisions. You are worshipped by the Deities like brahma, indra, rudra, etc.

సర్వేషామ్ ప్రేరకస్త్వమ్ హి ముక్తాముక్త నియామకః

అఘట్యఘటనే శక్తో హ్యగణ్య గుణమణ్డితః ||--2-74

సర్వేషామ్ ప్రేరకస్త్వమ్ హి ముక్తాముక్త నియామకః

అఘట్యఘటనే శక్తో హ్యగణ్య గుణమణ్డితః ||--2-74

sarvEshAm prErakastvam hi muktAmukta niyAmaka@h

aGaTyGaTanE SaktO hyagaNyaguNa maNDita@h—2-74

O Lord! You are prompter for lakshmi, brahma and others. You ordain the liberated as well as the souls that are not liberated. You are the supreme expert and nothing is impossible for You. You can make things happen which cannot be achieved by others. No body can count Your immensely great virtues and hence, You are the greatest and complete person without any deficiency. Usually, however great one is, he or she will be deficient in some thing or other but such is not the case with the Lord. You are recognized as the greatest person by *vEda* and *vEdAntAs*.

అచింత్యాశ్చర్యచర్యస్త్వమ్ బ్రహ్మాండాంతర్బహిష్ఠితః

అణోరణీయాన్ మహతో మహీయాన్ సర్వగోఽసమః ||--2-75

अचिन्त्याश्चर्यस्त्वम् ब्रह्माण्डान्तर्बहिस्थितः

अणोरणीयान् महतो महीयान् सर्वगोऽसमः ||--2-75

acintyAScaryacaryastvam brahmANDAntarbahisthita@h

aNOraNIyAn mahatO mahIyAn sarvagO@2sama@h—2-75

Your actions are incomprehensible and amazing for any body. You are inside the universe as well as outside the universe. You are smaller than the smallest atom and yet, with tremendously superb power. Usually, the smallest atom will not have any greatness associated with it and if some thing is great, it will not be small. You are much bigger than the biggest one. You are all pervading and uniquely insurmountable one.